

Մանգոսմի Էֆեսար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

1867 ՄԱՅԻՍ 27 ՃԻԻՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ՍԱՊԱՀ

ՆԻԻՄԵՐՈ 364

Մանգոսմի Էֆեսար համար 6 համար 300
ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.
ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.
ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.

Մանգոսմի Էֆեսար համար 6 համար 300
ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.
ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ, 200 լ. օլտ, 100 լ. օլտ.

Ի Լ Ա Ն

Տիւնքի կիւն մաքրամաղ պողոտայում
օլտուղունտան, զաղէթամաղ պող կիւն
չեղարումը տըր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԻՑԵ

(Այսին չափով Բոսնիայում)

Փարիս, 5 յունիս, ախլամըն սաաթ 5
Խանամը ումուսիսէ փարիս.

Այլուր 33-65
Գաբանուր 33-50

Օ՜հնաւ ԻՊԻՆՃԻ 1865 թ.

Այլուր 265-
Գաբանուր 265-

Փարիս, 5 յունիս, ախլամըն սաաթ 5

Այլուր 70-25
Գաբանուր 70-55

Բոսնիա գրաւը փարիսէ վաւը օլտուր
տըր.

Լոնտրա 5 յունիս, սապահըն սաաթ 11
վէ 20 տաղըդաւընտա.

Խանամը ումուսիսէ.

Այլուր 331-4
Սաթընը 331-3

Լոնտրա 5 յունիս, ախլամըն սաաթ 3
վէ 20 տաղըդաւընտա.

Խանամը ումուսիսէ.

Այլուր 331-4
Սաթընը 331-3

Փարիս, 5 յունիս, ախլամըն սաաթ 40
վէ 30 տաղըդաւընտա.

Բոսնիա իմբերաթորու հաղըթիւրի կէտեր
իքէն, պաղըլար թարաֆընտան և եռլաւըն
լէտէտան 3 սէտալարը չեղարումը տըր.

Մըսըր վալիսի հաղըթիւրի ալաֆրանկա
յունիս 9 տա փարիսէ թէլիքի ԻՊԻՆՃԻ ԻՊԻՆՃԻ
եօլա չեղանագ տըր.

Քէրէթարտան մայիս 21 թարիսիւ ալը-
նան խապըլիւրէ նէղարէն, Մազսիմիլիէն
Թիւֆէնկէ թուրքուսիւմը տըր.

Փարիս, 6 յունիս, ախլամըն սաաթ 9
վէ 40 տաղըդաւընտա.

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

Փարիս

Այլուր 33-50
Գաբանուր 33-95

Օ՜հնաւ ԻՊԻՆՃԻ 1865 թ.

Այլուր 265-
Գաբանուր 265-

Փարիս, 5 յունիս, ախլամըն սաաթ 5

Այլուր 70-57-3
Գաբանուր 70-50

Լոնտրա, 6 յունիս, ախլամըն սաաթ 11
վէ 25 տաղըդաւընտա.

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

Այլուր 331-4
Սաթընը 331-3

Լոնտրա, 6 յունիս, ախլամըն սաաթ 3
վէ 40 տաղըդաւընտա.

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

Այլուր 341-4
Սաթընը 341-3

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՆԱՍԱԹԸ

ԻՊԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

Մայիս 25 Էօլէն 36-16
» » Գաբանուր 36-1

» » 24 Այլուր 36-1
» » Էօլէն 36-

» » Գաբանուր 36-1
» » 25 Պորսա գաբալը տըր 36-1

» » 26 Այլուր 35-11

Ի Լ Ա Ն Ը Ը Ն Ս Մ Ի

Մալիսի ամսէ օլտուղու իւզըն, Կի-
րիտ ճէղիւրէսինտէ եչըրէտտէն իսթիմա
իտէն գուրա եհալիսինտէ, սաղիւր վէ քէ-
պիւր ալել ումուսիս, մըգտարը վաֆիտա-
գիզ վէ թուզիթա օլտուսմադտա, վէ քէն-
տիւրի հէր սուրէթլէ գայըլմադտա օլ-
տուղու հալտէ, Մուսալիւր զաղէթաւը-
նըն Բէսիմօտան ալըպ կէտէն շէհրի մու-
հարէմին իւ չիւ թարիսի իլէ, նէշը իթ-
տիկի թահրիրաթը մախսուստէ, պու-
պապտէ վուզուի հալին վէ եհալի մէր-
գուսէ հազըլտա, թարաֆը տէվլէթի
ալիստէն իպրազ պուլըլան մէրհամէթ

վէ ինայէթին իսլաֆը օլտազ, պազը հա-
վատիս տէրձ օլտուսուղու թէհասիլֆլէ
կէօրիւսիւս տիր, Շէօլլէ քի թահրիրա-
թը մէզքիւրէ մալիսինտէ, կիւսա տտէմ
պաշընա իւ չիւստէ պիր քէրրէ ետըրմ
քիլէ ուն վիւրիմէքտէ օլմասը իլէ, պու-
հիսապէ կէօրէ պէ հէր ատէմէ, եէվիսյէ
ալթմըշ սէքիլ տիրհէմ ուն իսապէթ ի-
տուպ, պու մըգտար շէշին իսէ, պիր ա-
տէմ իաարէսինտէ զայրի քէտֆի օլտա-
ղընտան, վէ հազըլաթի հալտէ, եհալի
մէրգուստէն հէր պիրինտէ եէվիսյէ ետը-
մըշար քիլէ ուն իլէ, ալթըշար պուշուգ
տիրհէմ թուպ տաղըլտըլմադտա օլտու-
ղունտան, Բէսմէն վէ ալէնէն թահահիհի
մատտէյէ իպթիտար օլտուսու.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՅԻԼԻՑԵ

Խիւտալէնտիկեար վիւսէթի վալիլէ-
կի, մէրքէզի Պրուսա օլմազ իւզըն, ճէ-
զայրի պահրի սէֆիտ վալիսի սապըգ
տէվլէթլու շիւսնի բաշա հազըլթլէրինտէ,
ճէզայրի պահրի սէֆիտ վիւսյէթի վա-
լիլիկի մէրքէզի Գալեայի-Մուլթանիսյէ
օլմազ իւզըն, Խանեա վալիսի սապըգ
տէվլէթլու Ահմէտ բաշա հազըլթլէրինտէ,
Թրապիզոն վիւսյէթի վալիլիկի, մէր-
քէզի քէմաքեան Թրապիզոն օլմազ իւզ-
ըն, Մուրիա վալիսի սապըգ տէվլէթլու
Մուսլիմ բաշա հազըլթլէրինտէ,
Այտըն վիւսյէթի վալիլիկի, մէրքէզի
քէմաքեան իզմիր օլմազ իւզըն, պու-
րիւթպէի սամիսի վէզարէթ վիտինգայի-
մազամը սապըգ տէվլէթլու Սապրի բա-
շա հազըլթլէրինտէ,
Էնգարէ վիւսյէթի վալիլիկի, մէրքէզի
Էնգարէ օլմազ իւզըն, Թրապիզոն վալիսի
սապըգ տէվլէթլու հաճի Ալի բաշա հազ-
ըլթլէրինտէ,
Մամուրէթ Էլ ազիզ վէ Գիւրտիս.

Վե պատէհու ներսէս է ֆէնտի մէջպուր-
եան պիր նութգ իթմիշ, վե սնտան սօն-
րա տօգթօր Գալուստեան ֆամիլեանսն-
տան Տիրուհի հանրմ նամ տիւթէր,
զաթէն սրբազան հայր հազրէթլէրինէ
խիթապէն եազըմըշ օլուպ, վե օրատա
պիրտէ գըզար մէթէպի էլգէմիյէթին-
տէն պահս իտէն գըսսա նութգու էգ-
պէրտէն օլարագ օգուսուշ, վե սօնրա
տան ածիգլէրի չըգըպ, մէզթիւր խայ-
րաթխանէնին սէֆիլիյի իւզէրինէ ծիւ-
զիճէ պահս իթմիշ, վե պիգտէն սօնրա
տախի փրկիչ մէթէպի շակիրտանընտան
Պ. Պաղտասար պիր նութգ սէօյլէմիշ
տիր:

Շուկու տախի ունութմանը սէօյլէ-
մէյէ քի, սրբազան Պատրիարք հայր հազ-
րէթլէրինին կիտէճէթլէրի վազըթ, մէթէպ
շակիրտանը պէսթէլէր օգուսարագ մէր-
տիվէն իւզէրինէ տիգլիւիշէր, վե միւ-
շարիլէյ հազըթլէրինին տուա վե նա
տիհաթլարընա նայիլ օլուսար տըր:

Հէր նէ գատար միլէթիմիգ մուազ-
զամ գաթլարընտան, քիմսէնին կէլիպ օ-
րանըն աշվալը հազըրէ վե սէֆիլանէ-
տինի թէմաշա իտէն կէօրիւմէմիշ իսէ-
տէ, պուստան սօնրա պաշգա կիւնէր
կիտէճէթլէրի մէմուլտէն տիր:

Խառն ժողով ազասընտան ներսէս է-
ֆէնտի Տատեան օրատա պուլուսմուշ,
վե հոգաբարձութիւնուն մէմուսիյէթ-
թինի տալէթ իյլէմիշ տիր:

Սամաթեան Բուսմ միլէթի լուհ-
պանլարընտան պիր գաշ լուհպան սըր-
բազան հայր հազրէթլէրինէ կէլիպ վիգի-
թա վէրմիշ, վե քէմալի հիւրմէթ վե իւ-
թիֆաթլա գապուլ օլուսմուշ տուր:

Տիւնքի չէնիքտէ կերչի հէրքէս րա-
հաթ քէյֆինէ պագըշ իսէտէ, պագը
թէրպիյէսիգ առաւմարըն կիգլի կիգլի
ուսմուսու թաճիգ իթտիլէրի իշիտիլտիք-
տէն պաշգա, Հայտան տէօնսէ պիր իս-
լամըն եան քէսիթիլիք իտէրէք իքի գըթա
աաաթ չալտըղը, վե թուրքուլուպ հիւ-
քիւմէթէ թէսլիմ իտիլտիկի տախի կէօ-
րիւլիւշ տիր:

Մէզթիւր զիյէթին իճրաւը իչին օ-
րաճա լազըմ կէլէն պագը թէգէինսթ ուղ-
րունտա, Պ. Թագուր Երկանեան, Պ.
Պօղոս Գալուպճեան, վե Պ. Միհրան Թա-
րաֆընտան պուհուրա կէլէն զայրէթ թէ-
շէթիւրէ շանան տըր:

Տիւնքի կիւն էօթէտէ պէրոպտէ վազ
իտիլէն թագազլարտան վե գանձանակ-
լարտան պին զուրուշտան պիտտէ հա-
սըլաթ հուսուլէ կէլմիշ տիր:

Թագազլար վե գանձանակար պաշ-
լարընտա օճուրան սայիր գաթլարտան
պաշգա, տօգթօր Գալուստեանըն մատա-
մասըլա, իքի նէֆէր գըշ եէկէնլէրի
հազընտա իզհարը թէշէթիւր իտիլմէթ
վաճիպէտէն տիր:

Միւմայիլէյհիւմա հանրմար, պիր գաշ
կիւն փրկիչ տայիր օլան պագը տիքիլ-
լէրճէ նիչէ զահմէթլէր չէթտիքտէն պաշ-
գա, տիւնքի կիւն տախի սապահտան ախ-
շամա գալտար թօգ վե կիւնէշ գարշըսըն-
տա պէթլէմիշէր տիր:

— . . . Խմբագիր .

Երբ «Սահմանադրութիւն կամ Տարե-
դարձ» կըսէք, սրտիս խորէն դառն հա-
ռաչանք մը արձակելով անհնարին ցաւ մը
կըզգամ. ցաւ մը որ Հայուն անդարձ ճակա-
տագիրը եղած է միշտ, որուն արձագանքը
չէր մեծօգուտ օրաթերթին միջոցաւ այսօր
սիրելի ազգայնոց հնչեցնելով, «արթուն
ենք» ըսողները իրենց «բունէն» փօթը
ինչ սթափեցնել կըղձամ:

Չարմանալի բան չէ՞. «խաւարը» եր-
կար առնեն յանդուգ ի վեր լուսոյ դէմ ու
գործելով կը յոխորտար օր մը ձեռք ձգելու,
օր մը՝ ուր պիտի ցնծար եւ պարէր «լուսոյ»
դէմ յաղթական դրօշ կանգնած: «Լոյսը»
որ անոր դէմ քաջիկ կը խիզախէր իր շող-
չողուն ճաճանչներուն առջեւէն զանիւն-
լածելու մինչեւ անդնդոց խոր յատակը.
զարմանալի՝ եւ առաւել եւս ցաւալի բան,
այսօր կարծես անկէ յառաջ վհատած՝ նորա
ցանկացած օրը ձեռքը տալու ինքզինքը յօ-
ժարամիտ կը ցուցնէ. տեղի կուտայ անոր
զօրութեանը, պատերազմին դաշտը ձգելով
եւ փախչող դառալիք գիւնուրի մը նման կը
շուարի եւ կ'ընկրկի, առաջինը կը բերկրի,
կը պանծայ. երկրորդը թեւերը գիրկը դրած
կարծես անոր ժպիտներուն վրայ կ'գմայլի եւ
կը թողու այն դաշտն ու այն թուականը,
ուր որ երբեմն ինք իր փառքը կերգեր,
իր երջանկութիւնը կը տօնէր. կը թողու
զանոնք այսօր կամ այնպէս կերեւայ. ո՛հ,
որպէսզի իր ռիսերիմ թշնամին գայ հոն իր
նուառտ պարտութեանը վրայ ծիծաղ արձա-
կէ, ա՛հ, անտանելի կրակ, ճշմարիտ ան-
տանելի՛ կրակ է, եւ մարդ ու Հայ չէ այն
որ ասի մարտէ. այո՛, այն դաշտը եւ այն
թուականը. որուն մէջ Սահմանադրութիւնը
«կեցցէ՛» բառերով եւ սիրտաւորի համարյո-
նեքով կը գգուուէր եւ կը բաժրանար, հոն
այսօր անոր տխուր դամբանական ու թըշ-
նամայ երգիծաբանական ծիծաղը թէեւ առ-
նելու կը պատրաստուի, այն դաշտը եւ այն
թուականը, ուր Սահմանադրութիւնը կը փա-
ռաւորուէր եւ որով Հայը «մարդ եմ» կը-
սէր ու կը խայտար պարծանօք. այսօր կո-
րագլուխ եւ տխրադէմ անկէց ետ դառնա-
լով պարտութեան նախատինքը կրել կը խո-
նարհի. տգէտ է Հայը, չի խօսիր ասոնք,
Մայիս 24 ը եկաւ հասաւ, իր փառն իրե-
րուն եւ անհիմն խորհուրդներուն վերջը չի-
հատաւ. ու տակաւին Տարեդարձի պատ-
րաստութեան ձայն մը չիտուաւ առանց խոր-
հելու թէ զանի տարի մը անյիշատակ ձգելի,
անցնիլը իր անյուսուածեանը նշան, իր վա-
տուութեան, վատութեան եւ թշնամին ուրա-
րախաղցնելու առիթ մը տալ, իր ռիսերիմին
դաժան ծիծաղին առջեւ ամօթաճար մնալ
մէ՛: Ապուշ է Հայը, որ կը կարծէ թէ Սահ-
մանադրութիւնը զինքը ծնաւ եւ ոչ ինքն

զՍահմանադրութիւնը, չի ուշաբերիր որ Սահ-
մանադրութիւնը իր մտաց ծնունդն է, իր մը-
տաց եւ սրտին մէջն է, ոչ թէ Բ. Դուռը,
ոչ թէ իր հակառակորդին տախին խաւա-
րին կամ կորստեան գիրկը, կը կարծէ որ
զօրութիւնը թուզթին տեսարանին եւ թա-
նաքին վրայէ եւ ոչ թէ իր եւ իւր միութեան
ու սիրոյն մէջ, թէ այն թուզթը, որուն
վրայ ինքն իւր զգացումը դրօշմեց՝ երբ
այն թուզթը ձեռքէն յափշտակուի, կը կար-
ծէ, որ իր զգացումն ալ, միտքն ալ իրմէն
կը յափշտակուի. որով նախ ինքը յիմարա-
բար «Սահմանադրութիւնը գերեզման ի-
շած» կը համարի. Ստեփան ըստ մեզ այն-
պէս չէ, Սահմանադրութիւնը կենդանի է,
կայ եւ կը մնայ ու պիտի մնայ, քանի որ Հա-
յը կապրի, ըստ մեզ այն տոնն «գերեզման
իշած է» նա, երբ զայն ծնող մտքերն ու
զգացումներն մարած եւ մեռած են, երբ ա-
նոր Տարեդարձը նորոգելու չափ եռանդներ
ու նախանձներ չիկան, Հայը միայն յարա-
տեւութեան, համարձակութեան եւ սկզբ-
բունքի մէջ կը պակսի, եթէ ոչ Սահմա-
նադրութիւնը միշտ կապրի, վերջապէս տ-
մէն անհատ թէ որ Սահմանադրական է՝ թող
իր մէջը որոնէ զանի, իսկ Տարեդարձը ու-
րիշ բան մը չէ, բայց եթէ զգացմանց վե-
րածնունդ մը, եռանդներու վերաբորբոքում
մը տալու կարենոր օգուտը:

Ուրեմն ի՞նչ յիմարութիւն է մնալ լքեալ,
վհատեալ եւ յուսահատեալ եւ յապաղել,
ու թշնամին իր կարծիքական յաղթութեա-
նը վրայ մեր լուրթեամբը վարկեան մը ցըն-
ծացնելով տեղի տալ անոր դառն ծիծաղնե-
րուն: Այո, պիտի ըսէք թէ խնդրը միայն
այդ չէ, հապա ժողովականին նեղ պարագա-
ները չեն ներեր ու մեք ծանր ծախքերու
տակ մտնալ, բայց ես կրսեմ թէ ատոր ալ
դիւրին միջոցը կայ, շատ լաւ ըրած կըլ-
լանք թէ որ՝ փոխանակ Պէյգօզ նաւարկե-
լու ծախուց հոգը ունենալու, լէտի-գուլէի
կողմը վէլի-էֆէնտիի գեղեցկազիր դաշտը
ընտրենք, որով եւ վատնուելիք դրամները
առաւել յարմար եւ կարօտ տեղի մը այսին-
քըն Ազգային հիւանդանոցի դժբաղդ պա-
տըսպարելոց նուիրած կըլլամք՝ առաւօտ-
եան Ս. Պատարագն ու երեկոյեան Տարե-
դարձի աւարտման եւ բաժանման ողջոյնը
հոն վարժարանին մանկանց քաղցրաձայն եր-
գոց փոխադարձ գայլայիկներովը կատարե-
լով: Մենք այս գրութիւնը պատրաստած
եւ ջեզ գրկելու մի քանի օր յապաղած է-
ինք, երբ ջեր 538 թիւ թերթը ընթերցանք,
ուր մեզ համամիտ գտնուէր էիք, սա տար-
բերութեամբ միայն որ փրկչի եւ Սահմա-
նադրութեան Տարեդարձը մի եւ նոյն օրը
կատարել կառաջարկէիք:

. . . Խմբագիր, տուած գաղափարնիդ
գէշ չէ, բայց կը ներէք, առաւել լաւ չըլ-
լա՞ր հինգաթի օր փրկչի եւ կիրակի ալ
Սահմանադրութեան Տարեդարձը կատարուի,
վասն զի՝ նախ՝ որ այսպէս ըլլալով վաճը
երկու անգամ իր համազգայնոց սիրտական
այցելութիւնը ու կարեկից ձեռնտուութիւնը
վայելելու քաղղը կուեննայ եւ արդէն հաւ-
ւանական է որ կիրակի օր անպատճառ եկո-

ղը, հինգշաբթի չիգայ, երկրորդ՝ որ ժողովուրդը դպրոցին եւ Սահմանադրութեան միանգամայն երկու հանդէսը մէկէն վայելելու պատիւն ու ուրախութիւնը չի պիտի կրնայ ունենալ. մանաւանդ այն օրուն բանայիրին խառնիճաղանճ վիճակին մէջ, երրորդ եւ զլիաւորը, այն է որ ոչ թէ այդպէս վեր 'ի վերոյ հանդէս մը, այլ առաջիններէն առանց մաղ մը տարբերութեամբ պէտք է աւելի չքեղ կերպով եւ որոշ աւուր մէջ կատարենք Տարեդարձը առանց ամէնափոքր ուրախութիւն մը չիտալու համար մեր թշնամաց:

Այս մասին մինչեւ չաբաթ օր եթէ գոմիթէի մը ձայն չի կրցինք տալ, այն առեւն իմաց կուտանք իւրաքանչիւր թաղի երիտասարդութեան օր միութիւն մ'ընելով մէկ մէկ խումբ նստադառններ պատրաստեն եւ առջեւին ձգելով երթան դիմեն դէպ 'ի հոն, 'ի վէլի-էֆէնտի եւ այս աթիւն այս տարի առաջին «կեցցէն» գոչելու պատիւը եւ կը յափշտակեմ ըսելով «'ի միտ», 'ի սիրտս կեցցէ միշտ Սահմանադրութիւն:»

1867 մայիս 20 'ի թերա

Մ. Թաթուլ:

— . . . Խմբագիր

Ձեր պատուական լրագրոյն 350րդ թիւոյն մէջ էյուլայ Ս. Եղիա Թաղիս Հռիփ-սիմեանց նորակերտիկ վարժարանիս բացման հանդէսը Գ. Համազասպ Ռափայէլեանը ճշիւ նկարագրած ըլլալով՝ զմեզ նորա ցուցակը ներկայացնելու պարտաւորէր էր, սակայն բաւական գումար մը տակաւին բացը մնացած ըլլալով՝ զայն լրացնելու նպատակաւ ետ ձգած եմք, թէպէտ արժ. Տիգրանեան Մկրտիչ վարձպետը իւր ջանքը չը զանալով փոքրիկ գումար մը հաւաքած էր, եւ տակաւին խոստացեր էր չի խնայել, աշխատութիւն սակայն բաղդը զայն առաջնորդութեան տուաւ արժան դատելով՝ զմեզ նորա վայելքներէն զոկեց. իսկ որդ՝ յոյսերնիս եւ անկալութիւննիս ազգասիրաց առաւտագութիւնն զայն զրաժ, պարտաւորեցանք մէկ քանի հաւատարիմ անձանց միջոցաւ հանգանակութիւն մը կազմել եւ ազգասիրաց սատարութեան ձեռքն տուութեանը դիմել, ուստի կը խնդրեմք այն բարեւեր եւ առատասիրտ ազգասէրներէն, որ եթէ խորհրդոյս կնքովը վաւերացեալ յատուկ խնդրագրերով հանգանակութեան յիշեալ անձերը ներկայանան, չի խնայեն իրենց հոգւոյն արգասիքը եւ միանգամայն ուսումնասիրութեան եռանդով վառեալ աղքատիկ Հայ մանկոսները իրենց շնորհքներէն չզրկեն:

Եւ մեր յիշեալ հանգանակութիւնը լրանալէն զկնի թէ ցուցակը եւ թէ քանի մը մասնաւոր տեղեկութիւն ազգասիրաց հրապարակաւ հաղորդելու պարտաւոր կը համարիմք անձերնիս:

Արդ՝ . . . Խմբագիր, բարեհաճեցէք

ձեր պատուական էջերուն մէկ անկիւնը ներկայիս տեղի մը շնորհել:

Մնամք երախտապարտ եւ անձեռներ. Ի Գիմաց Թաղ. Խորհրդոյ 1867 մայիս 23 էյուլայ Ս. Եղիա:

Ատենապետ Ատենադպիր Թէոփիլէ ԳՕԴՈՍԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՍԱԳԱՆԱՆ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

(Ամեն Հինգշաբթի)

Փարիս 6 յունիս, տիշտմըն սաաթ 10 վէ 55 տազգասընտա:

Պօլսեւեր օրմանընտա ասաքիրի կէզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, երկիրմի եաշընտա պիր Լէչիլ, Բուսիա իմէրաթօրու արապասընըն իւզէրինէ աթըլարագ, սիւահ պօշալթըշտըր, Թապանճա չօգ տօլտուրուլմուշ օլտուլունտան, բարալանմըշ վէ իքի իմէրաթօրուլար եարալանմալար ալը: Էհալի Լէչիլի թուլմագ իսթէմէքտէ իսի, վէ Բուսիա իմէրաթօրու էհալի Թարաֆընտան սուրուր սէտալէրի իլէ սէլամանմըշ տըր:

Ջ Ի Ր Ա Ա Թ Մ Ա Ք Ի Ն Ա Լ Ա Ր Ը
ՐԵՆՍԵՄ ՎԷ ՍԻՄՍ ԳՈՒԹԲԱՆԵԱՆԸՆ

Փարիզ սերկիի ումուսիսինտէ պուլունան խայլիճէ մաքինալար, վէ զերաթա տայիրալաթլար իշինտէ, Լօնորա վէ իքսվիքտէքի Բէնսըմ վէ Սիմս նամ գուլմաքնեանըն եափտըղը մաքինա վէ ալեաթլար, հազըգաթէն քեաֆֆէսինտէն զիւտէ գուսուրսուզ, վէ փէք չօգ եէնի իճատ օլունմուշ ալեաթլար պուլունմագտա տըր:

Մէզքիւր գուլմանեանըն իճատ իթմիշ օլտուլուն պուլտայ հարման իթմէք իշին մաքինա, վէ պուլանըգ սու իսթիմալ իսիլէպիլիպ, իսթէնիլէն եէրէ կէթիւրիլէպիլի, վէ ազ քէօմիւր սարֆիտէր վարօր մաքինասը մէտէն շաեան տըր: Մէզքիւր հարման մաքինասը պուլտաեք աեըրտըգտան պաշգա, լաեըգը իլէ հայվանլարա վիրիլէպիլէճէք սուրէթտէ սամանըն չըգարմագտա օլտուլունտան, պուլունէն թիւրքիա վէ սայիր եուլաֆը ազ օլունմէմալէք իշին զայէթլէ ֆայիտէլի օլաճաղընտա չիւրհէ եօգ տուր:

Մէզքիւր հարման մաքինասըն թէճիւլէպիլէպիլիտէն կէօրիլէն մէնֆաաթ, էսկի ուսուլտէ պուլտայ հարման իթմէքտէն զայէթլէ իտարէլի օլտուլուն անլաշըմըշ տըր: շէօյլէ քի պիր չիթթօթի, էսկի ուսուլի իլէ խայլիճէ վազըթ սարֆիթմէքտէն իսէ, մէզքիւր մաքինա իլէ փէք ազ պիր վաղըթ զարֆընտա, սու հուլէթլէ պիր չօգ պուլտայ հարման իտէպիլէճէկինտէ չիւրհէ եօգ տուր: Պօլստան տախի գաթի նազար, Թէզվարի չիթթօթինի պուլտաեք թէմիլէնիպ պիթմիշ օլտուլունտան, իհթիմալ տըր լաեըգընտա եիւքսէք ֆիեաթ իլէ սաթապիլի, վէ պուլ մաքինատան չըգան սաման տախի հայվանաթա չօգ եարար տըր:

Ուստալըգճա եափըմըշ պիր եաթա (սաման սափուրաճագ ալեաթ) քէսիլմիշ սամանլարը ատէթա պիր սաման երղընթըր գատար երղմագտա տըր: պու սուրէթլէ, էսկի ուսուլտէ պուպատէ լազըմ կէլէն պիր չօգ իշիլէպիլիսաեընը կէրէյի կիպի ազալտըր: մէգքիւր մաքինա, խուսուսի իլէ թիւրքիա վէ սայիր եազաճագ շէյին գըթ օլտուլուն, վէ չօգուլգ պէրաճ սու պուլունմաեըլ, Թօլուն վէ սայիր քիմեալի շէյլէր իլէ գարընըգ սուլար պուլունան էեալէթլէր Թարաֆընտան գապուլ օլունուպ գուլանըմագտա տըր:

Սու մաքինա գազանընտան իշէրի կիրմէգտէն էվլէլ, գօլայ պիր Թէրթիպ իլէ ըրընպ, պիր պարկիր գուլվէթինէ սաաթտա 31/2 իպրա (1.68 քիլօ) 525 տիրհէմ գատար քէօմիւր քիֆաեթ իտէպիլմէքտէ տիր: Մէզքիւր վարօր մաքինասընտան պիրիսի ֆարիզ էքսօգիսիօնունտա պիր չօգ ալեաթ եախօտ տէսթկեալար իշլէթմէքտէ օլունպ, վէ թիւրքիա կիպի պիր մէմալէքտէ քի, վարօր մաքինասը սահիպլէրի իշին էն զիեատէ մէսարիֆի մուճիպ օլան քէօմիւր տիւր: Մէզքիւր մաքինա փէք չօգ ֆայիտէլի օլաճաղը նէ գատար մէտէ օլունսա ճայիզ տիր:

Մ. Բէնսըմ վէ Սիմս գուլմանեասը սապան վէ սայիր պու կիպի ալեաթլար ինշալընտա քէսպի շէօհրէթ վէ մէհարէթ իթմիշէր տիր, պու Թարգ չիթտօթիլէ տայիր խայլիճէ մաքինա վէ ալեաթլարտա եէնիտէն եէնիեթ պիր չօգ իճաալար իճրա իլէմիլէր, վէ սերկիլէ կէթիւրիլէր տիր: վէ պուլնլարտան տիւնեանըն հէր պիր Թարաֆլարը իշին իմալ իթմէքտէ տիրէր:

ՈՍՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Լէվանթտա օգուլտուլունա նէգաթէն, Արգատի սօն տէֆա կիրիտէ եօլունուլունտա Օսմանը վարօրլարը Թարաֆընտան գօվալանմըշ, վարօրլար Թօթա Թուլմուշլար, վէ կիւլլէլէր մաքինաթընա ուղտաեարագ պազը սագաթլըգ վուգուլ պուլմուշ իստէ, Սէրիկօ լիմանընա գատար գաշապիլիշ իմիշ: մէգքիւր վարօր Թայֆալէրինտէն 3 մէվթա վուգուլ պուլմուշ տուր:

Պու խուսուս Եունան հիւքիւմէթինի մալիմու օլտուլտա, Արգատի Սէրիկ լիմանընտա վիգաեթ իթմէք իշին իքի գըթա հարպ կէմիսի կէօնտէրմիշ իմիշ: էկէրշի պու խուսուս սահիհ իսէ, զայէթլէ աղըր նէթիճէլէր հուսուլիսի մուճիպ օլաճաղընտա չիւրհէ եօգ տուր: վէ զաթէն Եունան հիւքիւմէթի իլէ Տէվլէթի Ալիյէ պէնիստէ պուլունան միւնաստէպէթ Թէլի կէրէյի կիպի կէրկիլէնմիշ օլտուլունտան, գօրմասընա սէպէպիլէթ վիրէպիլի:

ՍԱՀԻԳ ՂԱՋԵԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ԲԱՆՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՏ ԷԲԵՍՈՐԸ ԹԱԳԱՆԷՍԻՍԻՑԷ
ԳԷՌՈՂԵԱ ԵՐԵՎԱՆ ԵՈՂԵԱ, ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՐԵՎԻԼԷ
ՓԵՐՏԵՐԻՍ ԴԱՐԵՐԱՆԱ ԿԵՐԵՎՈ 1867: